

Fragmenten Indische bewoner verpleeghuis

documentaire Uitgewoond

Jan Carel (96) is bang voor mensen die hem naar het leven staan. Daarom barricadeert hij elke avond de deur van zijn kamer in verpleeghuis Leo Polak.

Mocht er toch een insluiper komen, dan zorgt Jan Carel dat hij op tijd klaar is voor de tegenaanval. Dat heeft hij lang geleden bij zijn opleiding tot marinier geleerd.

De hoogbejaarde man van Indische afkomst heeft een stellage van blikken gemaakt, die omvallen als iemand hem in z'n slaap nadert. Zodra hij het gekletter hoort, grijpt Jan Carel naar de lege spuitbussen die bij het hoofdeinde van z'n bed staan. Die gooit hij vervolgens op de grond, om de insluiper te verwarren.

Dan staat hij op, verblindt de belager met een zaklamp en prikt 'm met zijn wandelstok. "De scherpe punt steek ik dan in z'n oog," zegt hij in de documentaire Uitgewoond: achter gesloten deuren. En dan is hij veilig.

Toch werd Jan Carel begin maart geveld door een insluiper: het coronavirus. Er was geen gekletter en ook de wandelstok met scherpe punt hielp niet. Jan Carel stond machteloos.

De oud-marinier - hij was de laatste Nederlandse overlevende van de Slag op de Javazee in 1942 - hield zich strak aan de voorgeschreven richtlijnen van het RIVM en het verpleeghuis: op de kamer blijven, niet de tuin in en geen bezoek ontvangen. Tevergeefs.

Eén dag nadat hij de diagnose 'Covid-19' had gekregen, overleed hij. Zijn vier kinderen kregen te horen dat hun militaristische vader in saluuthouding was gestorven. Zijn kamer werd vanwege besmettingsgevaar verzegeld, zodat zijn afscheidsbrief – waarin hij hen vergiffenis bleek te vragen - op de dag van de begrafenis achter slot en grendel bleef.

"De dood van Jan Carel was voor mij het meest emotionele moment van het filmproces," zegt Marijke Schonewille. De Amsterdamse kende hem al vier jaar.